

امتحانات متمرکز عمومی نیمسال اول ۹۹-۱۳۹۸

پایه ششم پاره وقت، چهارم ورودی، بهمن

مهر مدرسه

ساعت کتبی: ۱۰ صبح	نمره: ۱۷	ساعت پایتختی: ۹۰ دقیقه
-------------------	----------	------------------------

شماره یا نام مصحح اول	نمره بر عدد	نمره بر حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره بر عدد	نمره بر حروف

کد امتحان:	۲۹۸۱/۱۶
تاریخ آزمون:	۱۳۹۸/۱۰/۲۴
عنوان:	فقه استدلالی ۲
کتاب:	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی
محدوده:	جلد اول: کتابهای صلاة و صوم (ص ۱۹۶-۱۲۰)
حذفیات:	ندارد

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... کد طلایی: ..... مدرسه علیه: ..... شهرستان: ..... استان: .....

۱- مراد از «غسق» در آیه شریفه «أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ» (اسراء: ۷۸) کدام گزینه است؟ ص ۱۲۷ س ۴ (مسابقات علمی)

۰/۵

کشوری ۹۶-۹۵)

الف. غیبوبة الشمس

ب. غیبوبة القمر

ج. نصف الليل

د. ثلث الليل

۲- با وجود روایاتی همچون «لا صلاة الا الى القبلة»، آیا استقبال قبله در نافله معتبر است؟ ص ۱۳۲

۰/۵

الف. لا- لتقییدها بروایات جواز المشی

ب. نعم- لانه تدل عليها بالالتزام

ج. لا- لانصرافها الى الفريضة

د. نعم- لانه مقتضى اطلاقها

۳- دلیل رکنیت قیام قبل از رکوع چیست؟ ص ۱۴۲

۰/۵

الف. لانه یستثنی فی حدیث «لاتعاد»

ب. لتقوم مفهوم الركوع بالقیام القبلی

ج. لانها قد ثبتت بالروایات الخاصة

د. لتقوم مفهوم الصلاة بالقیام

۴- دلیل «وجوب تشهد در رکعت آخر نماز» چیست؟ ج ۱ ص ۱۵۰

۰/۵

الف. استحباب الصلاة

ب. السیرة الشرعية

ج. لزوم الاحتیاط

د. الروایة الخاصة

۵- عبارت: «والمناسب وجوب قصرها مطلقاً لقوله تعالى: (و اذا ضربتم فی الارض فلیس علیکم جناح ان تقصروا من الصلاة ان خفتم ...)

۰/۵

فان حمل الضرب علی خصوص ما كان بمقدار المسافة بلا وجه و التقیید به محمول علی الغالب من طرو الخوف ...» را در خصوص نماز

در حال ترس، تبیین نمایید. ص ۱۲۲

جواب: در مورد شکسته شدن نماز در حال ترس اختلاف وجود دارد [برخی به شرط سفر و برخی مطلقاً و برخی در وطن و به شرط به جماعت خواندن، قائل به قصر

نماز خوفی هستند] و مصنف با توجه به آیه شریفه «و اذا ضربتم فی الارض فلیس علیکم جناح ان تقصروا من الصلاة ان خفتم ...» وجوب قصر نماز خوفی را مطلقاً

قائل هستند و وجهی برای حمل «ضرب فی الارض» بر خصوص معنای سفر نمی بینند و تقیید آیه به آن را حمل بر غالب می کنند زیرا خوف غالباً هنگام سفر بر

انسان عارض می شود.

۶- مراد از «تبیین فعلی و تقدیری» به عنوان علامت فجر را توضیح داده، کدام یک برای تعیین زمان فجر معتبر است؟ ج ۱ ص ۱۳۰ س ۳

۰/۵

جواب: اگر روشنی هوا در زمان طلوع فجر که با بالا آمدن سفیدی مربوط به فجر صادق و منتشر شدن آن در سطح وسیع است با چشم دیده

شود تبیین و آشکار شدن «فجر صادق» «فعلی» خواهد بود. ولی اگر سفیدی «فجر صادق» مغلوب نور ماه یا سایر عوامل طبیعی مانند وجود یا عدم خسوف باشد

«تبیین» فرضی و تقدیری است یعنی اگر آن عامل مانع طبیعی نبود می دیدیم و حال که هست نمی توانیم رؤیت نمائیم. (۱/۵ نمره) تبیین تقدیری (۰/۵ نمره)

۷- عبارت «ولا تلزم نية القضاء والاداء عند عدم اشتغال الذمة بالقضاء او عند تردّد ما اشتغلت به بينهما» را در بحث نیت به همراه دلیل

تبيين نماييد. ص ۱۳۹

۱/۵

جواب: لازم است قصد اداء یا قضا در صورتی که مکلف نماز قضا داشته باشد زیرا بدون نیت هر کدام تعیین حاصل نمی‌شود ولی در صورت عدم اشتغال ذمه به قضا و یا در صورت تردّد در اینکه قضا بر او واجب است یا اداء، تعیین نیت لازم نیست زیرا امتثال با قصد امتثال هر آنچه واقعاً بر او واجب است، محقق می‌شود.

۸- مراد از «قاطعاً» در عبارت «إنّ المرور بالوطن و لو بدون قصد مسبق کان قاطعاً لحکم السفر» را با ذکر مثالی توضیح داده و دلیل آن

را بنویسید. ص ۱۶۱ (امتحانات عمومی نیمسال اول ۹۶-۹۵)

۲

جواب: قاطعاً: مثلاً اگر کسی به قصد مسافرت ۸ فرسخی از وطن اول خود حرکت نمود و پس از سپری نمودن سه فرسخ به وطن دوم خود برسد به محض رسیدن به وطن سفر وی قطع می‌شود یعنی باید برای صدق عنوان مسافر هشت فرسخ دیگر راه بپیماید و سه فرسخ قبلی نیز به سفر آتی ضمیمه نمی‌شود. دلیل: زیرا در روایات، صدق عنوان مسافر متوقف بر آن است که شخص ۸ فرسخ از وطن خود راه بپیماید و چون فرقی میان وطن اول و دوم نیست به مجرد عبور از وطن دوم روایات بر وی منطبق گشته لذا برای تحقیق عنوان مسافر لازم است ۸ فرسخ دیگر بپیماید.

۹- عبارت «المناسب الحکم بوجوب صلاة الجمعة تعیناً فی مرحلة البقاء دون الحدوث لأن الوجوب التعیننی فی مرحلة الحدوث لا دلیل

عليه، فینفی بالبرائة» را توضیح دهید. ص ۱۷۰ (امتحانات عمومی نیمسال دوم ۹۴-۹۳)

۲

جواب: نماز جمعه واجب تعیینی است در مرحله بقاء یعنی اگر نماز جمعه برپا شد و نداء داده شد واجب است اما حدوث آن واجب نیست. یعنی اقامه ابتدایی و ایجاد آن واجب نیست زیرا دلیلی بر وجوب اقامه ابتدایی و احداث آن وجود ندارد پس شک در وجوب ابتدایی و حدوث آن بوسیله اصالة البرائة دفع می‌شود.

۱۰- روایت: «إذا تقياً الصائم فقد افطر و ان ذرعه من غير ان يتقياً فليتم صومه» را معنا نموده، تعارض ظاهری با روایت «ثلاثة لا يفطرن

الصائم: القيء و الاحتمام و الحجامه» را به همراه وجه جمع تبیین نماید. ص ۱۸۰

۲

جواب: روایت اول: «اگر روزه دار به زور قی کند افطار کرده است (روزه اش را شکسته است) و اگر قی خودش غلبه کند و وارد دهانش شود بدون اینکه به زور قی کند باید روزه اش را تمام نماید.» تعارض ظاهری: در روایت دوم قی از مواردی است که روزه را نمی‌شکند و قی مطلق است و شامل قی به زور و قی غالب شده می‌شود ولی در روایت اول تقیاً است که همان قی به زور است، در نتیجه روایت دوم بر قی غالب حمل می‌گردد.

۱/۵

۱۱- «مرض» در باب «صوم» منصرف به چیست؟ دو طریق احراز آن را بنویسید. ص ۱۸۵

جواب: مراد از مرض، مرضی است که روزه در آن حال مستلزم ضرر باشد. (۱/۵ نمره) ۱- خوفی که منشا عقلانی داشته باشد. ۲- قول طبیب حاذق ثقه (۱ نمره)

۱۲- دلیل احکام مذکور در عبارت «الشاک فی الغروب لا يجوز له ارتكاب المفطر؛ للاستصحاب و لو فعل فعلیه القضاء و الکفارة؛ لتحقق

موضوعهما بالاستصحاب» را بنویسید. ج ۱ ص ۱۸۹ (امتحانات نیمسال دوم و شهریور ۹۱-۹۰)

۲

جواب: اگر شخصی در لحظات آخر روز، شک کند که آیا روز تمام شده و می‌تواند روزه اش را افطار کند یا هنوز غروب نشده و باید روزه اش را ادامه دهد؟ در این صورت به خاطر استصحاب بقاء روز، حق ندارد افطار کند (۱ نمره) و اگر افطار نماید باید هم کفاره بدهد و هم قضای روزه را بگیرد، زیرا استصحاب، روز بودن را ثابت کرد و کسی که در روز افطار عمدی بکند هم باید کفاره بدهد و هم قضاء را بگیرد. (۱ نمره)